

Mosolyvár Alapítványi Óvoda

**IRÁNYTŰ PEDAGÓGIAI
PROGRAM**

OM azonosító:037267

„Keresem minden gyermek sajátos titkát, és azt kérdezem,
hogyan segíthetném abban, hogy önmaga lehessen.”

(Janus Korczak)

Tartalomjegyzék:

1. Bevezetés	4
2. Gyermekkép, Óvodakép, Jövőkép	5
3. Az óvodai nevelés általános feladata	8
3.1. Az egészséges életmódra nevelés óvodánkban,	8
3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés	12
3.3. Az anyanyelvi, és értelmi nevelés megvalósítása, fejlesztése	14
4. Az óvodai élet megszervezésének elvei	15
4.1. Személyi feltételek	15
4.2. Tárgyi feltételek	16
4.3. Óvodai életünk szervezési feladatai	16
4.4. Kapcsolataink	20
4.5. Önértékelés	23
5. Tevékenységformák, feladataink	23
5. 1. Játék	23
5.2. Verselés, mesélés	26
5.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc.	26
Így tedd rá! módszertan	26
5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	28
5.5. Mozgás	29
5.6. Külső világ tevékeny megismerése	29
5.7. Munka jellegű tevékenységek	32
5.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	34
6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	34
7. Az óvodapedagógusoktól elvárt követelmények a Kompetenciák (8/2013.I.30) EMMI rendelet alapján. (Kiegészítése: 2020.)	36
8. Gyermekvédelem az óvodánkban	41
9. Érvényességi rendelkezések	43
10. Legitimációs záradék	44

1. Bevezetés

A kormány 363/2012. (XII.17.) rendelete alapján felülvizsgáltuk nevelési programunkat, és az alapprogram előírásait figyelembe véve elvégeztük a szükséges módosításokat.

Figyelmet fordítottunk azon szakmai igényekre, elvárásokra melyek óvodásaink harmonikus fejlődését elősegítik.

1998-ban készítettük el saját nevelési programunkat. A program közös gondolkodást, együtt dolgozást kívánt mindnyájunktól. Próbára tette szakmai tudásunkat, kritikai intelligenciánkat, döntési képességünket, önismeretünket.

2004-ben az újabb felülvizsgálat során egyrészt a törvényességi megfelelést, másrészt a tartalmi használhatóságot vettük figyelembe. Korszerűsítettünk tényeket, tapasztalatokat rögzítettünk. Megerősítést nyertünk abban, hogy programunk jól megvalósítható.

2010-ben a tartalmi pontosításra, a stilisztikai egyszerűsítésre figyeltünk.

2016-ban az elmúlt három év tapasztalata alapján tartalmát kiegészítjük. Játék és Gyermektánc tevékenységterületeket bővítjük, színesítjük.

2018-ban újabb felülvizsgálat történt a Kormány 137/2018 (VII.25.) Korm. rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17) Korm. rendelet módosítása alapján.

Fenntartó váltás okán, 2019.július21.-i szakértői véleményeztetést követően újabb felülvizsgálatra és módosításra került sor.

A pandémia miatt kialakult változások szerint 2021.nyarán aktualizáltuk.

Valamennyi felülvizsgálat átgondolásra készítette testületünket, viták, észrevételek során születtek döntések.

IRÁNYTŰ pedagógiai programunk ránk hasonlít.

Köszönet érte minden kollégának!

Dunakeszi, 2021. augusztus 31.

2. Gyermekkép, Óvodakép, Jövőkép

Gyermekkép

Óvodánkban szeretetteljes gondoskodással tiszteletben tartjuk gyermekeink egyéniségét, emberi méltóságát és óvjuk minden fizikai és lelki erőszakkal szemben.

Nevelőmunkánk gyermekközpontú, befogadó, a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az őket megillető jogok, szabadságok tiszteletben tartására törekedünk.

Biztosítjuk minden gyermek számára az egyformán magas színvonalú nevelést, az esetleges hátrányok csökkentését. Életkori szakaszonként – mini, kis, középső és nagycsoportban – egyénenként változó testi-lelki szükségletek biztosítása kiemelt feladatunk.

Fontosnak tartjuk, hogy óvodásaink énképe, önismerete erősödjön. Új értékeket, normákat, szabályokat éljenek meg. Épüljön be személyiségükbe a társakra, egymásra való odafigyelés, segítségnyújtás. Alapvető szokásrendszerek alakuljanak ki, alkalmazásuk váljon automatikussá.

Fejlődésüket segítjük a spontán és tervszerűen kialakított óvodai környezetükkel, a Zöld Óvoda, Madárbarát Óvoda feladatrendszerével, 'Így tedd rá' módszertanával..

Óvodakép

Óvodánk egyik intézménye volt annak az országos alapítványnak, melyet a MÁV hozott létre 1994-ben. Az alapítvány intézményeiben, óvodáiban magas színvonalú nevelőmunka folyt.

Az óvodánkat választó szülők óvodai költségtérítést és étkezési díjat fizetnek, melynek összegéről az óvodavezető javaslata alapján a fenntartó dönt.

Óvodánk 1974-ben épült, 150 férőhelyes, 6 csoportos, önálló főzőkonyhával rendelkező épület.

A Budapest – Szob vasútvonal és a 2 sz. főútvonal között helyezkedik el. Udvara ligetes, biztonságos játékeszközökkel felszerelt terület.

17 évig a Dunakeszi Járműjavító Üzem volt a fenntartónk, majd az országos alapítvány megalakulásáig a Budapesti MÁV Üzletigazgatóság működtette óvodánkat. A 'Vasút a gyermekekért' Alapítványtól jogutódlással a Dunakeszi Óvodásokért Alapítvány fenntartása alá került óvodánk, Mosolyvár Alapítványi Óvoda névvel.

Az eltelt évek alatt nyugodt, kiegyensúlyozott nevelési elveink miatt váltunk népszerűvé a szülők körében. Olyan feltételeket teremtettünk, melyek biztosítják a biztonságos és egészséges környezetet. Gondosan összeállított napirenddel tettük lehetővé, hogy óvodásainknak megfelelő játékidő, pihenőidő, szabadidő, testmozgás álljon rendelkezésükre.

Nevelési céljaink, feladataink:

Az óvodai nevelésünk feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül: – az egészséges életmód alakítása,

– az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

- A gyermeki személyiség kibontakoztatása, tisztelet, szeretet, megbecsülés, bizalom gyakorlása.
- Olyan örömteli tevékenységek tervezése és megvalósítása melynek során önálló, aktív, kezdeményező, kiegyensúlyozott, fejlett mozgású gyerekeket nevelhetünk.
- A nyugodt, elmélyült szabadjáték biztosítása, a jó és biztonságos közérzet megteremtése.
- A természetes helyzetekben való helyes és önálló viselkedés gyakorlása.
- A világban való eligazodás segítése az életkori és egyéni sajátosságok, illetve az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével.
- A beilleszkedéshez szükséges testi-lelki-szociális érettség kialakítása, az esetleges hátrányok csökkentése.
- Az egészséges életmód szokásrendszerének alakítása, megszilárdítása.
- Ha óvodánkba nemzetiséghez tartozó gyerekek kerülnek, akkor biztosítjuk multikulturális nevelés feladatait, az integrációt.
- A nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapjának kialakítása, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben egyaránt.
- Önálló arculatunk megteremtése a mindennapokban, környezetünkben, szellemiségünkben.

Nevelőmunkánk alapelvei:

- A családi nevelés elsődlegessége, a partnerkapcsolat kiépítése a gyermek meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire építve.
- Szeretetteljes türelmes odafigyelés, elfogadás, udvariasság.

- A mással nem helyettesíthető **Játék** elsődlegessége.
- Személyes kapcsolatokon keresztüli megismerés alapján az egyéni bánásmód érvényesítése.
- A közösségi nevelés szabályainak közvetítése.
- A környezettudatos magatartásra nevelés a fenntarthatóság érdekében.
- A gyermekek fejlődését szolgáló valós értékek közvetítése.
- A nyugodt, harmonikus, kiegyensúlyozott közösségi élet biztosítása.
- A megértő, együtt érző, de nem mindent elfogadó nevelői magatartás érvényesítése.
- Óvodánkban a nevelés magyar nyelven történik.

Fontosnak tartjuk: A tevékenységközpontú mindennapok megteremtését a gyermeki önállóságot, az érdeklődést, a nyitottságot, a kreativitást, a szociális érzékenységet, az öröm, a mosoly, a bánat kifejezését, a tehetség kibontakoztatását és támogatását, a felzárkóztatás megsegítését.

Óvodánk 2,5 éves kortól a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvodai nevelés a teljes óvodai életet magában foglaló örömteli tevékenységek tervezésével, megvalósításával zajlik, melynek során figyelembe vesszük a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényt.

Jövőkép

Továbbra is olyan intézmény szeretnénk lenni:

- amely ismert és elismert, mert színvonalas mindennapokat biztosít,
- ahol a szakmai meggyőződésünk alapján óvodánk továbbra is a felhőtlen gyermekkor színtere marad,
- ahol a céljaink megvalósításához folyamatosan minőségi szakmai munkát végzünk, adminisztratív feladatokat teljesítjük,
- ahol az óvodapedagógusok a pedagógus életpálya modell eljárásrendjében részt vesznek, önképzésük, szakmai tudásuk gyarapítása folyamatos,
- ahol a vezetés elkötelezett a innováció iránt, ahol megteremtik azokat a feltételeket, melyben nyugodt körülmények között nevelhetjük óvodásainkat,
- ahol az alkalmazotti közösség minden tagja szakképzett, munkakörében innovatív megújulásra képes,

- ahol az önálló arculat nemcsak a nevelési légkörben fogalmazódik meg, hanem megjelenik a mindennapokban, a környezetünkben, szellemiségünkben,
- ahol a megszerzett és összegyűjtött tapasztalatot, tudást átadjuk egymásnak,
- ahol lehetőség nyílik a dolgozók anyagi és erkölcsi elismerésére.

3. Az óvodai nevelés általános feladata

3.1. Az egészséges életmódra nevelés óvodánkban,

Nevelési elveink, feladataink:

Testi, lelki, mentális egészség elve:

- Feladatunk, célunk hogy elősegítsük a kiegyensúlyozott fejlődést testben és lélekben egyaránt, segítsük a környezethez történő alkalmazkodást, a pozitív személyiségfejlődést.
- Továbbá az egészséges életmód a testi fejlődés megalapozása és támogatása, a gyermekek egészségének védelme, óvása, megőrzése, változatos örömteli tevékenységek biztosításával, higiénés szabályok betartásával.
- Hangsúlyt fektetünk a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtésére.

Társas kapcsolatok fejlesztésének elve: Olyan készségek kialakítása melyben:

- Képes szeretetre, mert őt is szeretik.
- Elfogad másokat, mert őt is elfogadják.
- Bízuk önmagában, mert mi is bízunk benne.
- Érzelmileg kötődik családjához, óvodai közösségéhez, szülőföldjéhez. nemzetéhez.
- Óvja, védi környezetét, mert tudja, hogy az élet minden formája fontos.
- Eligazodik a világban, mert értelmes szabályok között él.
- Tevékeny, motivált, kezdeményező, mert módja van próbálkozni.
- Könnyen kommunikál, mert anyanyelvén szívesen beszél.
- Önálló véleménye van, mert mindig meghallgatják.

„ Legyél , aki vagy és én ebben támogatlak!” Vekerdy Tamás

Cselekvői ismeretszerzés biztosításának elve:

A párhuzamos tevékenységek biztosítása során legyenek képesek:

- A sokoldalú tapasztalat kreatív felhasználásra.
- Megszerzett ismeretek összekapcsolására, az összefüggések felismerésére.
- Kísérletezésekben, problémamegoldó helyzetekben való aktív együttműködésre.

Fenntarthatóság elve:

Az egészség életmódra nevelés akkor válik hatékonyvá, ha az egész óvodai életünket áthatja:

- mert minden gyermek részt vesz benne,
- mert a nevelőtestület egységes elveket vall
- mert megvalósulnak a felvilágosító tevékenységek,
- mert mindenki betartja és betartatja a munka és balesetvédelmi előírásokat,
- mert feltárja és elhárítja a vészhelyzetet,
- mert bevonja a szülőket és más szervezeteket a programba.

Az egészséges életmód alakítása:

Az egészséges életmódra nevelés az egyik legfontosabb feladatunk. Már kisgyermek korban biztosítjuk a családokkal együttműködve számukra az egészséges életmódot az óvodai

- életritmussal, párhuzamos tevékenységeket biztosító rugalmas napirenddel,
- korszerűsödő étkezéssel,
- tisztálkodással,
- réteges öltözködéssel, arra törekedve, hogy egyéni igényüket, szükségleteiket önmaguk ismerjék fel és valósítsák meg,
- edzéssel, optimális terheléssel,
- pihenéssel, alvással egyéni igények figyelembevételével (alvótárs, mese, ének, zenehallgatás). Mindezek fontosságára szülők figyelmének felhívása, szükség esetén tanácsadással,
- egészség megőrzésével; betegség megelőzésével,
- egészséges és biztonságos környezet biztosításával,
- és az ehhez kapcsolódó szokások kialakításával.

Napirendünk kialakításánál figyelembe vesszük gyerekek szükségleteit, életkori sajátosságai

Egészséges táplálkozás

- A növekedés, a fejlődés egyik fontos feltétele az egészséges étkezés. Saját főzőkonyhánk van, így lehetőségünk van az étrend változatos, igényes összeállítására, a természetes alapanyagok felhasználására. Az élettani szükségleteknek megfelelő étrend biztosításához az OETI iránymutatását dietetikus, élelmezésvezető szakember segítségével valósítjuk meg. Az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése a célunk, feladatunk.
- Ételallergiás gyermekek étkeztetését „mentes” étel rendelésével biztosítjuk.
- A napi étrendünket friss gyümölccsel, zöldséggel, magvakkal egészítjük ki.
- A napi folyadék bevitelt tisztított vízzel folyamatosan biztosítjuk.

Mindennapos testedzés, testmozgás

Célja óvodásaink egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítése rendszeres mozgás lehetőségének biztosításával, a mozgáskultúra megalapozásával a motoros képességek fejlesztésével. A testedzés mellett fontos feladatunk a mozgás megszerettetése, a közös mozgás által kiváltott öröm átélése. A sikeresen elvégzett örömet adó mozgások növelik a hatékonyság érzését, elősegítik az 'önkontrollt', segítik az összpontosítást, a kitartást, a figyelemkoncentrációt és az erőfeszítésre törekvést.

A mozgásfejlesztés lehetőségei:

- szabadjáték során kötetlen, természetes játékos mozgás közben,
- mozgásos játéktevékenység során,
- a mindennapos változatos mozgásos tevékenység alkalmával,

Óvodánk udvara, fedett sportpályája és tornaterme biztosítja a spontán és szervezett mozgások balesetmentes levezetését. Udvarunkon telepített játékeszközök segítik a függés, a mászás, az egyensúlyozás gyakorlását.

Testi, lelki, mentális egészség fejlesztése

A lelki egészségfejlesztés az óvodai nevelésünk szerves része. Ennek érdekében biztosítjuk a folyamatos, rugalmas napirend kialakítását. A gyermek idegrendszerének és lelki életének megóvását, érzelmi biztonság megteremtésével a prevenció, szükség esetén a korrekciós feladatok ellátásával, megfelelő szakember bevonásával valósítjuk meg.

Kapcsolódunk az országos OVI-ZSARU programba, melynek szituációs játékaik jelentősen segítik a pozitív hozzáállás átélését, a döntési helyzetek gyakorlását. Amennyiben bántalmazást, vagy deviáns viselkedési formákat tapasztalunk, esetmegbeszélést szervezünk, melynek célja azon okok feltárása, melyek a sajátos viselkedésformához vezetnek.

A gyermekek egészségének védelme érdekében az óvodában megbetegedett gyermeket fokozott gondoskodással – a szülő érkezéséig- elkülönítjük.

Baleset megelőzés és elsősegélynyújtás

Gyermekbaleset fogalma: Minden olyan baleset, mely óvodaidő alatt történik. Nemzeti köznevelési törvény 4 §. 10 pontja szerint a gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről való gondoskodás az óvodába történő belépéstől annak jogszerű elhagyásáig terjed, valamint az óvodán kívül tartott programokra is vonatkozik

Feladatunk:

- Biztonságos környezet megteremtése.
- Intézményi védő-óvó előírások alapidokumentumokban való rögzítése. Baleset esetén az eljárás protokollját az SZMSZ rögzíti.

Személyi és környezeti higiénia fejlesztése

Megismerve az otthonról hozott szokásokat, törekedünk az általános higiéniai szokások kialakítására, a tisztaság iránti igény fokozására. Nagy gondot fordítunk a szájhigiénia, haj, érzékszervek ápolására, a testi képességek fejlődéséhez. További higiénés feladat az alapos kézmosás szokássá fejlesztése, saját felszerelés használata.

Óvodánk védőnője rendszeresen látogatja gyermekeinket. Prevenciós feladatokat is lát el.

Fogorvos évente egy alkalommal szűri a gyerekeket.

A környezeti higiénia érzékenyítés magába foglalja az óvodánk tisztaságának megóvását, esztétikáját.

„Képessé kell tenni az embereket arra, hogy saját egészségük érdekében aktívan cselekedjenek.” (Dzsakartai Nyilatkozat -1997.)

3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

A kisgyermekkor az érzelmek dominanciája jellemzi. Ezért elengedhetetlen, hogy a befogadástól az óvodáskor végéig érzelmi biztonságot, derűs szeretetteljes légkört alakítsunk ki. Olyan alaphangulat megteremtésére törekszünk, amelyben kiteljesítheti legjobb önmagát, játékokra, cselekvésre, kapcsolatteremtésre kap ösztönzést.

Nevelőmunkánk alapja a bizalom. Kialakítása, fenntartása fontos feladatunk. A szülők bizalmának megnyerését szolgálja az óvoda kezdés előtt szervezett ismerkedős családi program és a befogadás módja.

Örömteli, változatos tevékenységekkel alakítjuk a kölcsönös bizalmat, mely segíti az énkép, az önismeret alakulását. Óvodásaink új értékeket, szabályokat ismernek meg, melyek beépülnek személyiségükbe, segítik értékorientált magatartásuk kialakulását. Az egymásra való odafigyeléssel, egymást keresztnéven szólítással, az érdeklődés felkeltésével és fenntartásával alapvető szociális szokásrendszer kiépítésével erősítjük a kapcsolatteremtés képességét.

Óvodai életünk a közös tevékenységek színtere. A közös élményekre épülő mindennapjaink célja, hogy kialakítsuk viselkedésükben azokat a készségeket, melyekre felnőttként szükségük lehet. Igyekszünk megtanítani őket a türelemre, megértésre hogy hogyan szeressenek másokat, illetve szerettessék meg magukat. Erősítjük önkifejező és önérvényesítő törekvéseiket, az örülni tudást, az egymás eredményének elismerését, az udvariasságot, a figyelmességet, segítőkészséget, a helyes kiemelését, a dicséret gyakorlását.

Segítjük őket abban, hogy igyekezzenek legyőzni az akadályokat, konfliktushelyzetben törekedjenek a kompromisszumok keresésére. Ismerjék fel a jót, a szépet, az igazságot, a segítőkészséget, az együttérzést.

Minden csoportunknak van neve, szimbóluma, hagyománya, ami a sajátosságait jelzi, és erősíti az összetartozást, ragaszkodást csoportjukhoz, az óvodához.

Erősítjük a szülőföldhöz való kötődést, a hazaszeretet érzelmi megalapozását, a nemzeti identitástudatot, városunk, testvérvárosunk eseményeibe való bekapcsolódással ismert intézmények látogatásával, óvodai tevékenységek szervezésével.

Felfedeztetjük szűkebb és tágabb környezetünk szépségeit, beszélgetünk azok megbecsüléséről. Felhasználjuk a társadalmi – természeti – néphagyományon alapuló ünnepeinket is az érzelmi – erkölcsi – közösségi nevelés mélyítésére.

Arra neveljük óvodásainkat, hogy fogadják el, hogy a felnőttek is és a gyerekek is különböznek egymástól. A különleges bánásmódot igénylő gyerekek esetében együttműködünk a speciális felkészültségű szakemberekkel.

Eltérő családi háttér és szokásrendszer tette szükségessé, hogy elkészítsünk egy alapvető viselkedés- és illemszabály gyűjteményt. Ezeket az elvárásokat megismertetjük a szülőkkel, erősítjük a gyerekekben. Tudjuk, hogy kommunikációnk, viselkedésünk modell értékű a gyermeki magatartás alakulásában, ezáltal is szeretnénk erősíteni szokás és normarendszerünket.

Témákra felosztva a következőket rögzítjük és várjuk el óvodásainktól (életkor szerint, differenciáltan):

Köszönés

- Érkezéskor, távozáskor köszönjenek.
- Ha felnőtt lép a csoportba, fogadják köszönését.
- Ha megbízással mennek egy másik csoportba, konyhára, irodába- köszönjenek.

Megszólítás

- Szólítsák meg, akihez szólnak. Társaikat mindig keresztnévükön szólítsák.
- Használják a légy szíves, kérem szavakat.
- Köszönjék meg, ha teljesült kérésük.
- Rövid ideig várjanak türelemmel, ha a felnőtt mással van elfoglalva.

Beszélgetés

- Nézzenek arra, aki megszólítja őket, beszél hozzájuk.
- Válaszoljanak, reagáljanak a kérdésre, kérésre.
- Normál hangerővel beszélgessenek.
- Türelemesen hallgassák meg egymást és a felnőtteket.
- Csúnya szavakat használni TILOS!

Étkezés

- Kényelmes, rendezett testtartással üljenek az asztalnál.
- Annyi ételt szedjenek és vegyenek a szájukba, amit csukott szájjal meg tudnak rágni.
- Ha lenyelték az utolsó falatot, akkor álljanak fel.
- Fogyasszanak napközben elegendő folyadékot, ivókút használatának szabályait tartsák be.

- Használják a szalvétát.

Játék

- A játékot kérjék el egymástól.
- Legyenek kis ideig türelemmel, míg megkapják azt.
- Tartsák tiszteletben egymás építményét, alkotását, rajzát.
- A játékot tegyék a helyére, vigyázzanak épségére.

Általános udvariassági formák

- Legyenek toleránsak néhány társuk másfajta viselkedésével szemben.
- Tettükért vállalják a felelősséget.
- Próbáljanak különbséget tenni az árulkodás és a jogos panasz között.
- Ne nevéssenek mások sikertelenségén.
- Legyenek udvariasak.
- Érezzék, hogy az eddig elfogadott, megbeszélte szabályok mindenkire vonatkoznak.

Tisztaság, környezet óvása

- Szemetet, használt papír zsebkendőt csak a szemetes edénybe dobjanak.
- Vigyázzanak óvodán belül és kívül is környezetük rendjére, épségére, értékeire.
- Ismerjék meg és gyakorolják a szelektív hulladékgyűjtést.

3.3 Az anyanyelvi, és értelmi nevelés megvalósítása, fejlesztése

Az anyanyelvi nevelés, óvodánkban valamennyi tevékenységi forma keretében tervezett feladat. Folyamatosan fejlesztjük:

- beszélő környezettel,
- odafigyeléssel,
- meghallgatással,
- helyes mintaadással,
- ösztönzéssel,
- szókincsbővítéssel.

Figyelünk a beszédkedv fenntartására, a kérdés feltevésére, a válaszok igényességére. A beszéd által is erősítjük biztonságérzetüket, növeljük ismereteiket, mélyítjük érzelmeiket.

Figyelünk:

- a szófajok használatára,
- a szövegértés fokára,
- a szókincs gazdagságára,
- a dominancia kialakulására
- a beszédhibákra,

Óvodánk logopédusa a törvény előírásainak megfelelően végzi tevékenységét. Figyelembe vesszük a családi háttér sokszínűségét, a hátrányos különbségek feloldására törekszünk.

Kiemeljük a beszélgetés fontosságát a családok életében is, javaslatot teszünk a TV, az infokommunikációs eszközök mértéktartó használatára.

Beszédfigyelemre, türelemre, hangerő szabályozására szoktatjuk őket, határozottan fellépünk a durva, illetlen szavak használata ellen.

Az értelmi képességek fejlesztése, ismereteik rendszerezése, bővítése, azok alkalmazása napi és heti tevékenységek, élethelyzetek gyakorlásával fontos feladatunk- érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség.

A gyerekek érdeklődésére, kíváncsiságára építve egyre változatosabb tevékenységet, minél több választási lehetőséget biztosítunk spontán és tervezett keretek között.

Ösztönző, igényes környezetünk kialakításával is segítjük a kreativitás fejlődését, összefüggések felismerését, sokrétű kommunikáció gyakorlását.

Komplex látásmód, összefüggések felismerésére, más nézőpontból való látás kipróbálására is gondot fordítunk.

4. Az óvodai élet megszervezésének elvei

4.1. Személyi feltételek

Nevelőmunkánk középpontját 150 fő óvodásunk alkotja.

Nevelőtestületünk maximálisan engedélyezett 13 fő szakképzett óvodapedagógusból áll. Óvodapedagógusaink Iránytű Pedagógiai Programunk szellemében végzik nevelőmunkájukat. Folyamatosan képezik magukat, és egyre magasabb szintű, minőségi munka elvégzésére törekednek. Nevelőtestületünk minden tagja kiemelten foglalkozik személyre szóló feladatvállalással, az óvodai események szervezésével, rendezésével. Fenntartó alapítványunk hozzájárulásával 3 fő pedagógiai asszisztens is segíti nevelő munkánkat.

Logopédus és fejlesztő pedagógus támogatja az óvodapedagógusok nevelő-fejlesztő munkáját.

Eredményességünk nélkülözhetetlen segítői a dajkák. Létszámuk csoportonként 1 fő. Konyhai dolgozóink száma 4 fő, ételmezésvezető 1 fő. Gazdasági életünk zökkenőmentességét 1 fő óvoda titkár és 1 fő gazdasági ügyintéző biztosítja. 1 fő karbantartó végzi a kisebb javításokat, az udvarunk rendben tartását.

Alkalmazotti közösségünk összehangolt elfogadó, segítő, szeretetteljes munkája jelzi óvodánk jó hírét, mintaértékű modellt jelenthet a családok számára. Nemzetiséghez tartozó és migráns gyermek fogadásakor alkalmazni fogjuk az alapprogram feladatait.

4.2. Tárgyi feltételek

Óvodánk rendelkezik a pedagógiai programunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. A folyamatos karbantartásra, pótlásra, korszerűsítésre nagy gondot fordítunk.

Eszközeinket, játékainkat a gyerekek számára hozzáférhető módon helyezük el, figyelembe véve a gyerekek életkori sajátosságait, biztonságát, a környezettudatos nevelést.

6 csoportszobánk 3 pavilonban helyezkedik el. Minden pavilonban két csoport számára közös előtér, öltöző és mosdó áll rendelkezésre.

Vezetői irodák, nevelői szoba, tornaszoba, szertár, öltözők, felnőtt ebédlő és főzőkonyha helyiségei alkotják az épület egészét.

Munkakörnyezetünk esztétikusságára, higiéniájára nagy gondot fordítunk. A szülők fogadására is alkalmas, kényelmes felnőtt bútorokkal rendelkezünk. Bútoraink, eszközeink, játékaink cseréjét gondos tervező munka előzi meg, melyek anyagi háttérét éves költségvetésünk, adományok, felajánlott 1%, pályázaton nyert összegek biztosítják.

4.3 Óvodai életünk szervezési feladatai

Munkarendünk

Nyitva tartás: 7.00 -17.00 - mely idő alatt óvodapedagógusok foglalkoznak a gyerekekkel.

Az óvodavezető munkaideje kötetlen.

Az óvodapedagógusok, dajkák, konyhai dolgozók heti váltásban dolgoznak.

Pedagógiai asszisztens heti 40 órában segíti az óvodapedagógusok munkáját.

Az óvodatitkár, adminisztrátorok, a karbantartó kötött munkaidőben dolgozik.

Óvodánk leállításának ideje:

A nyáron, 6 hét.

Karácsony és Újév közötti időszak.

Nevelésmentes munkanapokon évente 3-4 alkalom.

Óvodánk általános napirendjén belül biztosítjuk az egészséges fejlődést, gondozást, differenciálást, tehetségek kibontakoztatását, a tervezett és szervezett növekvő időtartamú (5-35 perc) párhuzamosan is végezhető tevékenységek megvalósulását. A napirendet a gyerekek tevékenységéhez, egyéni szükségleteihez igazítjuk, kiemelve a játék kitüntetett szerepét, a párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek harmonikus arányát.

Az időpontok az életkori sajátosságok figyelembe vételével, rugalmasan változhatnak.

Napirend:

7.00 – 11.30 Párhuzamos tevékenységek:

- Szabadjáték,
- Szabadon választott, vagy a heti terv szerinti tevékenységek a csoportszobában, vagy az udvaron,
- Folyamatos reggeli (8-9 óra).
- Gondozási tevékenységek

11.30 – 13.00 Ebéd, gondozási tevékenységek

12.30 – 14.30 Pihenés, alvás egyéni szükséglethez igazodó ébredés

14.30 – 16.30 Uzsonna, szabad játék az udvaron vagy a csoportszobában, óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenység

16.30 – 17.00 Összevont szabadjáték

A heti tervek szerinti kezdeményezett vagy kötött idejű tevékenységek:

Játék, mozgás-mozgásos játék, verselés-mesélés, ének-zene, énekes játék-gyermektánc, rajzolás- festés- mintázás- kézimunka, külső világ tevékeny megismerése, mindezekhez kapcsolódó matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése.

Heti tervek szerinti kötelező tevékenységek:

- mozgás, mozgásos játék
- logopédia – logopédusunk felmérése alapján

Csoportjaink szervezésének elvei:

Óvodánk 6 csoportos, létszámunk 25 fő, ami fenntartói engedéllyel nevelési évenként változhat. A gyerekeket koruk szerint osztjuk csoportokba, így mini- kis- középső – és nagycsoport működik óvodánkban.

Minden csoportban lehetőség szerint 2 fő óvodapedagógus dolgozik heti váltásban. A hatékony tervező, fejlesztő munka érdekében alakítottuk ki az óvodapedagógusok munkarendjét. A munkájukat segítő pedagógiai asszisztens és dajkai létszám biztosítására törekszünk.

Egy pavilonon belül a csoportok egymással összhangban alakítják ki, napi – és heti rendjüket. A folyamatos napirend keretein belül az étkezések és a pihenés ideje kötött, a többi tevékenység rugalmasan zajlik. Heti rendünk csupán irányadó, tükrözi a napi tevékenységeket, de az időkereteket a mindenkori nevelési helyzetek alakítják.

Az óvodai tevékenységek rendje:

Az évszakokra épülő, tervet készítünk, ami komplex módon tartalmazza a témakörökhöz kapcsolódó tevékenységet, ismeretanyagot, ünnepeket, hagyományokat.

A nevelési év folyamán a jól bevált időkereteket rugalmasan kezeljük.

Mini és Kiscsoportban:	november 1-től (befogadás függvényében) – május 31 – ig,
Középső csoportban:	október 1. – május 31 – ig,
Nagycsoportban:	szeptember 15. – május 31 – ig tartanak a tervszerű tevékenységek.

A csoportnapló vezetésének elvei, adminisztrációnk

Olyan csoportnaplókat használunk, melyek az óvodába lépéstől az iskolakezdésig szolgálják az életkorhoz és a gyerek egyéni képességeihez igazodó tevékenységek tervezését, megvalósítását, értékelést.

Felépítése a következő:

I. Tájékoztató adatok

1. Csoportjel feltüntetése
2. Nyitó lap: OM azonosító, 3 vagy 4 évre számozott lap, feltüntetve a korosztály számozását.
3. Név, tanév, aláírások, pecsét. Óvodapedagógusok heti váltásban való munkaidő jelölése, pedagógiai programunk neve: Iránytű
4. Névsor, jel, fiúk-lányok száma, korosztály szerinti megoszlás, SNI gyermekek száma, bölcsődéből érkezők, családi napköziből, másik óvodából érkezők száma, tankötelesek neve.
5. Születésnapok
6. Napirend – időpontok – tevékenységek
7. Heti rend
8. Családlátogatások tervezése, megvalósulása (dátumok)
9. Befogadás időpontok, nevek
10. Szakemberhez irányítottuk, visszajelzés,
11. Gyermekvédelmi adatok
12. Amit nem felejtethünk el (gyógyszer, allergia, egyéb)
13. Elemző beszélgetések a szülőkkel egyeztetett időpontban
14. Segítettek, köszönjük
15. A szülői közösség tagjai
16. Fontosnak tartjuk (címek, telefonszámok, stb.)
17. Látogatások, ellenőrzések a csoportban

II. Nevelési terv:

Nevelési tervünk: I. Szeptember 1-től Február végéig

II. Március 1-től –Augusztus 31-ig tart.

1. Az év kiemelt feladatai, tevékenységei. (Munkaterv alapján)
2. Gondozás, egészséges életmódra nevelés feladatai
3. Érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés
4. Játék – munka
5. Védő, óvó előírások, balesetvédelmi feladatok
6. Pedagógiai asszisztens, Dajka néni feladatai a tervidőszakban
7. Szervezési feladatok havi dátumokra bontva
8. Félévente értékelés

9. Értékelés évvégén (megadott szempontok alapján)

Fejlődést segítő tevékenységek heti bontásban:

1. Tematikus terv

Tevékenység	A külső világ tevékeny megismerése Matematikai tartalom	Mesélés, verselés, dramatikus játék	Ének-zene, énekes játék, gyermektánc	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	Mozgás, mozgásos játék
Anyaga vagy témája					
Célja Kiemelt feladatok Képesség fejlesztés					
Módszerei					
Eszközei					

2. Reflexió

A 20/2012 (VIII.31.) EMMI r.13/A. §(1) rendeletnek megfelelően minden gyermekről személyiségi lapot vezetünk. A fejlődést nyomon követő dokumentumot a szülőkkel ismertetjük, aláírattjuk, évente két alkalommal.

4.4. Kapcsolataink

Munkatársi kapcsolatok

Óvodánkra jellemző, a nyitottság, az otthonos munkahely fenntartása. Munkahelyünket óvjuk, szépítjük, jól érezzük magunkat az általunk teremtett légkörben. Fontosnak tartjuk az egy pavilonon belül dolgozók kapcsolatában az egymás megbecsülését, a nyílt és őszinte véleménynyilvánítást, a közös célok együttes megvalósítását.

Megjelenésünkkel, viselkedéskultúránkkal is igyekszünk példát mutatni a ránk bízott gyerekeknek és szüleiknek

A szülők, a gyermekek és az óvodai dolgozók együttműködésének, kapcsolattartásának formái, a továbbfejlesztés lehetőségei

Óvodánkban a nevelőmunka a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele, a családdal való kölcsönös együttműködés.

Az együttműködés formái:

Az érdeklődő szülők tájékoztató beszélgetés során megismerkednek az óvodánk Pedagógiai Programjával, az Óvodarenddel.

A jogviszony létrejöttét követően megállapodás születik a család a fenntartó és az intézmény között az óvodai költségtérítés vállalásáról.

Óvodánkban Szülők Közössége működik, amely szervezet aktívan támogatja, segíti, óvodai életünket. Csoportonként 2- 3 fő, évente 3-4 alkalommal munkaterv alapján szükség esetén segíti nevelőmunkánkat, értesül az óvoda működésével kapcsolatos eseményekről

A kapcsolattartás formái:

Óvodakezdés előtt ismerkedős családi délután,

A gyermek fokozatos, szülővel történő óvodához szoktatása, befogadása.

Igény szerinti, alkalmyszerű, egyéni beszélgetés a gyermekről.

Oldott hangulatú, aktuális pedagógiai témát érintő szülői beszélgetések, fogadóórák.

A gyermek érkezésekor, távozáskor, napi rövid információcsere az óvodapedagógussal.

Játszó és kézműves családi délutánok szervezése,

Infokommunikációs elérhetőségeink.

A kapcsolattartásban, az együttműködésben, óvodánk valamennyi dolgozójának viszonya a szülőkkel szemben:

- tisztelettudó, bizalmon alapuló,
- megoldási lehetőséget kínáló,
- bátorító,
- bármilyen megkülönböztetéstől mentes,
- etikai kódexnek megfelelő legyen.

Külső kapcsolataink

- Városunk minden iskolájába kerül nagycsoportos óvodásunk. Közelsége miatt a Bárdos Lajos Általános Iskola és a Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola a kapcsolattartás főbb színtere. Kölcsonösen látogatjuk egymást, figyelemmel kísérjük volt óvodásaink iskolai életét, a tanítóknkkal konzultálunk, kapcsolatunk baráti.
- Városunk önkormányzati óvodáival, bölcsődéivel kapcsolatunk szakmai alapokra épül.
- Az önkormányzat támogatónk, kapcsolatunk a törvények által szabályozott.
- Egészségügyi szakszolgálatok orvos, védőnő, szakorvos segítségét, tanácsát szükség esetén igényeljük.
- Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Nevelési Tanácsadó segít a gyermekek nevelésével, fejlődésével kapcsolatos kérdésekben.
- Dunakeszi Művelődési Központban könyvtárlátogatást szervezünk.
- Révész István Helytörténeti Gyűjtemény és programjainak látogatása.
- Dunakeszi Programiroda által szervezett városi rendezvényeket és a kínálkozó programokból igyekszünk kiválasztani az óvodánk arculatához kapcsolódó eseményeket, helyszíneket.
- A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében óvodánk a külföldi magyar óvodákkal (Dunakeszi testvérvárosain belül működő intézmények) kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

Szakmai kapcsolataink :

- Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Nevelési Tanácsadó
- DÓHSZK -Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat,
- Szakértői Bizottságok
- Első Lépések Kora Gyermekkorai Intervenciós Alapítvány
- Így tedd rá! Program
- Zöld Óvoda hálózat

4.5 Önértékelés

- 1 .Az intézményi átfogó önértékelés célja, hogy a pedagógusra, intézmény vezetőre, valamint az intézményre vonatkozó intézményi elvárások teljesülésének értékelése alapján a pedagógusra, vezetőre, intézményre vonatkozóan meghatározza a kiemelkedő és fejleszthető területeket, amire fejlesztési terveket tervez, és a fejlesztési feladatait intézkedési tervben rögzítse
- 2 Az önértékeléshez szorosan kapcsolódik a külső értékelés. A tanfelügyeleti ellenőrzés bevezetésével lehetőség nyílik, hogy az intézmények objektív, külső visszajelzést kapjanak a pedagógiai munkáról. Az önértékelés szorosan összefügg a tanfelügyeleti ellenőrzéssel.
- 3 Az önértékelés folyamata:
  - 3/1 Az Önértékelést Támogató Munkacsoport létre hozása
  - 3/2 Tájékoztatás
  - 3/3 Az intézményi elvárás rendszer meghatározása
- 4 Megvalósítás
  - 4/1 Pedagógus önértékelés / 2 évenként /
8 területre terjed ki az értékelés
  - 4/2 Vezetői önértékelés / vezetői megbízás második és negyedik évében /
5 területre terjed ki az értékelés
  - 4/3 Intézményi önértékelés / 5 évenként /
7 területre terjed ki az értékelés

5. Tevékenységformák, feladataink

5. 1. Játék

A szabadjátékot az egészséges, harmonikus fejlődés legfontosabb biztosítékának tekintjük.

Fontos feladatunk a játék feltételeinek megteremtése, megfelelő légkör, hely, idő, eszköz és élmény biztosítása.

A személyiségfejlesztés érdekében, a játékfajták nyújtotta lehetőségek maximális kihasználása a gyakorló, a szimbolikus, a konstruáló és szabályjáték területén.

szabadjáték az óvodás gyermek legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége és óvodai nevelésünk leghatékonyabb eszköze. Kitűnő talaja a tapasztalásnak, megfigyelésnek fejlődésnek. Hatása óriási, hiszen a gyerekjátékban kipróbálhatja, kiélheti, feldolgozhatja, gyakorolhatja a mindennapok szituációit. Megoldási módokat találhat bizonyos helyzetekben való viselkedésre, ugyanakkor megnyugodhat, kiélheti szorongásos problémáit. Az egészséges gyermeknek vágya kell arra, hogy a nap minden percében játszasson.

Jót és jól játszani, ez a gyermek dolga.

A játék nyugalmát meghatározzák a játékterek, melyek kialakítása átgondolt, nagyon fontos feladatunk. Mintát adunk a játékok helyes használatához, a játékok elrakásához. A játéksarokban, kuckókban valamennyi játékot úgy helyeztük el, hogy könnyen elérhető legyen, állandóságot, biztonságot, a rend nyugalmát sugározzák.

A játékban nyilvánulnak meg és legoptimálisabban fejlődnek a társas kapcsolatok, melyet az óvodapedagógus jelenléte, utánozható mintája alakít. A közös játék együttműködésre készítet, tapasztalatokat szereznek egymás szándékáról, szervezőkészségük alakul, szabálytudatuk formálódik. Ehhez is folyamatosan biztosítjuk és bővítjük a játékkészletet, és a hosszantartó zavartalan játékidőt.

Játékfajták az óvodánkban:

Gyakorlójáték (érzékszervi-mozgásos, vagy funkciós játék)

Ennek játékfajtának a célja a mozgás, a funkció öröme. Például minden különösebb célzatosság vagy ok nélkül, pusztán a tevékenység öröméért fűzi fel a gyöngyöket, önt homokot a vödörbe, vagy borítja ki, építi egymásra a kockákat. Ennek látszólag nincs különösebb haszna, de alapot ad minden későbbi tevékenységhez. Kézügyessége, figyelme fejlődik, tapasztalatokat szerez a környezetéről.

.

Szerepjáték

Ebben a játékfajtában a gyermek eljátszhatja, kiválaszthatja a valós életben látott szerepeket, élményeket. Amit gyermekként nem tehet meg, azt játékában a felnőtt bőrre bújva kipróbálhatja, részese lehet. A szerepjáték további haszna a szorongásoldó, feszültségcsökkentő hatása. A relatív élmények játékban való újraélése segít a szorongások oldásában. Hasznos lehet, ha a szerepjátékban felnőtt is részt vesz, amennyiben a gyermek igényli, ilyenkor a felnőtt észrevétlenül becsempészhethet egy-egy új mozzanatot, ötletet, eszközt a játékba, tovább bővítheti ezzel a szerepjáték tartalmát.

Szabályjáték

A gyermek játékában (sport, verseny és társas) 5 éves kor tájékán a szabályok jutnak elsődleges szerephez. Ehhez szükséges, hogy késleltetni tudja cselekvési és mozgásvágyát, tudja a cél érdekében bizonyos szabályzóknak alárendelni viselkedését, illetve legyen képes

konkrét fogalmi gondolkodásra, amely a szabály megértésének az alapja. A szabályjáték játszásához elengedhetetlenül szükséges a szabálytudat. Az iskolaérettség egyik kiemelkedő feltétele ez, ezért nagyon hasznos, ha erre a játékfajtára 5 éves kortól kiemelt hangsúlyt fektet a felnőtt, akinek biztosítani kell játékhoz az eszközöket, erősíteni, és be kell tartatni a gyermekben a szabályokat.

Forrás: Dr. József István PhD, főiskolai docens
Kaposvári Egyetem

Konstruáló játék

A „valamit alkotni” igénye, öröme kreativitásuk mellett értelmi és társas képességeiket is sokoldalúan fejleszti. Elsődleges feladatunk az eszközök biztosítása, illetve a konstruáló tevékenységüket szolgáló képességek mindennapos fejlesztése. (pl. téri tájékozódás, matematikai fogalmak stb.)

Drámajáték, érzelemfejlesztő játékok

A játék egy speciálisan szervezett formája, mely elősegíti a gyermekek én tudatának, emberismeretének kialakulását, térbeli tájékozódó képességének, mozgásának javulását. A drámajáték segít alkalmazkodni az aktuális beszédhelyzethez, segíti a metakommunikációs jelek felismerését és alkalmazását. Jó hatással van a társas kapcsolatok alakulására.

Fejleszti a gyermekek képzelőerejét, kreativitását, segíti az önálló gondolkodást, az érzelmi intelligenciát.

A drámajáték elemeit igyekszünk felhasználni:

- az élmények feldolgozására,
- cselekvésmódok bemutatására az adott szituációnak és a saját képességeknek megfelelően,
- improvizatív játékok (bármivé válhat) „tervezésére” és lebonyolítására,
- kommunikációs, kapcsolatteremtő, lazító, tapintó, érzékelő játékok gyakorlására.

Bábozás és dramatizálás

Feladatunk, hogy minden korosztályban jelenjen meg a bábozás és dramatizálás.

A báb felhívja, megtartja a figyelmet, komplexitása miatt bármilyen pedagógiai célkitűzésünkhöz felhasználhatjuk.

A bábozással segítséget nyújtunk, alkalmat teremtünk feszültségeik levezetésére.

Mozgásos játék

Udvarunkon rendezett, esztétikus környezetben a szabályoknak megfelelő biztonságos rögzített és mobil játék eszközök vannak.

Hinták, mászóakák, csúszdák, célba dobó játék, mókuserék, sokféle jármű, (rollerek kerékpárok, triciklik, riksák) lépegetők labdák, karikák segítik a nagymozgások, a tértájékozódás, az egyensúlyérzék, a szem- kéz- láb koordináció fejlődését.

Csoportonként homokozó és sarazó, asztalok és padok biztosítják a változatos udvari játékot, a választás lehetőségét.

5.2. Verselés, mesélés

Fontosnak tartjuk a magyar gyermekköltészet a népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeinek, meséinek továbbá a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek megismertetését.

A mesék gyakori ismétlésével érzelmi biztonságot, fejlődést biztosítunk. Az irodalmi művek világa a könyvek szeretetére ösztönzi a gyermekeket. A mesékkal a gyerekek lelki egészségének fejlődését is elősegítjük. Gyermekeinknek lehetőséget adunk a szabad meseválasztásra. A meseélményt fokozhatjuk egy-egy jól megválasztott szemléltető eszköz használatával. Mindennapi életükbe beépítjük a folytatásos meséket is. Egy-egy mesét önállóan is elmondhatnak, bábbal eljátszhatnak.

Biztatjuk óvodásainkat az önkifejezés egyik módjaként a saját vers és mesealkotásra, annak mozgással és ábrázolással történő kombinálására.

5.3 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc. Így tedd rá! módszertan

Fontosnak tartjuk az éneklést, énekes játékok örömét, a zene, a tánc megszerettetését, a zenei érdeklődés felkeltését, a közös éneklés örömeinek átélését.

Feladatunk a zenei anyanyelv, a zenei képességek (egyenletes lüktetés, ritmus, hallás, belsőhallás, mozgás) alakítása, az éneklés, dalos játék beépítése a napi óvodai életbe, a felnőtt minta spontán utánzásával.

A zenei ízlésformálás első lépése az óvodai ének és zenehallgatás. A zeneanyag kiválasztásával, kortárs és művészeti alkotások, nemzetiségi dalok válogatásával, az élő előadáson keresztül igyekszünk megtanítani a gyerekeket és a szülőket is a zenére való odafigyelésre, az abból adódó szépségre és nyugalomra.

Az énekhang mellett a hangszerek megismertetésére is figyelmet fordítunk. Zenei életünket tovább színesítjük zeneiskolás, zenetagozatos diákok és énekelni-zenélni tudó szülők meghívásával is.

Nemcsak a hangszerekkel, hanem testünk hangszereivel is megismertetjük a gyerekeket (hangunk, kezünk, lábunk). Környezetünk hangjait, a zörejeket is megfigyeljük.(szél, víz, talaj, közlekedési eszközök, állatok hangja stb.)

Bekapcsolódunk városunk gyerekeknek szóló zenei programjaiba: Zeneiskola, Bárdos Lajos Általános Iskola zene tagozatának műsorai, József Attila Művelődési Központ, Farkas Ferenc Zeneiskola.

Migráns – más nemzetiséghez tartozó- gyerekek kultúrájának megismerése dalokkal, énekes játékokkal, zenei anyag megválasztással.

A gyermektánc megvalósításához az Így tedd rá! módszertant alkalmazzuk.

Az Így tedd rá! módszer

Az intézmény nevelőtestülete az IRÁNYTŰ- Pedagógia Programjával az Alapprogramnak megfelelően, annak irányt adó szemlélete szerint szervezi az óvodai életet, s bővíti a saját arculatának megfelelően. Az Így tedd rá! módszertan komplexitásával, alapelveivel megfelel a kritériumnak, könnyedén beépíthető az óvodai nevelés mindennapjaiba a megfelelő feltételek megteremtésével, mint személyi, mint tárgyi vonatkozásban

„A magyar néptánc és népi játék táncos mozgásfejlesztés és tudás átadás, a készség- és képességfejlesztés olyan széleskörű tárháza, amely eszköztár végtelen lehetőségként áll rendelkezésünkre a különböző pedagógiai folyamatokban.”

Balatoni Kata programgazda gondolatán alapuló Így tedd rá! -módszertan immár nemzetközileg is elismert népi játék, néptánc módszertani program. Komplexitásának köszönhetően minden kompetenciaterület fejlődését segíti, támogatja.

A szemlélet megértése, elfogadása, megélése, alkalmazása során a pedagógus és gyermek is olyan tapasztalatokkal, élményekkel, ismeretekkel találkozik, mely szinte észrevételen beépül a mindennapi élet forgásába. Segít a belső fejlődésben, önismeretben, az önkifejezés által az érzelmek megélésének lehetőségét biztosítja.

Alapelv a szemléletbeli, gyakorlati, módszertani megújulás, mellyel a mai kor gyermekének igényeit figyelembe véve, korosztályi és személyes sajátosságokat támogató pedagógus születhet. Könnyed, észrevétlen ismeretszerzés, a játék kiemelt szerepe valósul meg, mely a legfejlesztőbb tevékenysége a gyermeknek.

Az Alapprogram biztosítja az óvodapedagógusok pedagógia nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülését, mivel támogatja, megengedi az innovatív pedagógia törekvések alkalmazását, ennek megfelelően alkalmazzuk az 'Így tedd rá' módszer elemeit.

5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Az esztétikum iránti érzékenység és fogékonyság megalapozását, a műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való megismertetést fontosnak tartjuk. A művészeti alkotások (szobor, festmény, fotó, kézműves termékek) bemutatásával célunk, hogy megismerésükkel gyermekeink személyisége gazdagodjon. Városunkban rendezett képzőművészeti kiállításokra alkalmanként elvisszük óvodásainkat.

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének.

Fontosnak tartjuk mások munkájának megbecsülését. Igyekszünk elősegíteni az öntevékeny, kezdeményező, aktív kreatív gyermeki magatartás alakítását a gyermeki tér – forma szín képzeleteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését.

Az egyéni fejlesztés, minél több sikerélményhez juttatás érdekében a gyermekek mikro csoportban tevékenykednek, mely lehetőséget ad a tehetséggondozásra, felzárkóztatásra.

A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka az egész nap folyamán biztosított tevékenység a gyermekek számára. Törekszünk arra, hogy minél több technikát ismerjenek meg.

A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Az elkészült munkákat kiállítjuk, értéként kezeljük, ezzel is segítjük a gyermekek pozitív önértékelését és a társak műveiről alkotott véleménynyilvánítás képességét. Pályázatokra lehetőség szerint küldünk gyermekmunkákat. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására

5.5. Mozgás

Óvodai életünk során a mozgás-testnevelés spontán vagy szervezett módon, teremben és a szabad levegőn, eszközzel vagy eszköz nélkül valósul meg. A mozgás átszövi a gyerekek egész napját. A mi feladatunk a természetes mozgások, a testi képességek, az erő, ügyesség, gyorsaság állóképesség teherbíró képesség fejlesztése.

Feladatunk a gyerekek mozgásigényének maximális kielégítése, az egyéni szükségletek és képességek figyelembevételével. Mindezt a gyermek természetes mozgását alapul véve sokszínű, változatos és örömteli, biztonságban zajló gyakorlással és játékokkal biztosítjuk.

A testnevelés foglalkozások során harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy és kismozgások, egymásra figyelés képességének alakítása, gyakorlása történik.

Törekszünk a csoportszoba praktikus berendezésére, az udvarunk adta lehetőségek kihasználására, a szabad levegőn tartózkodásra. Igyekszünk a séták távolságának fokozatos növelésével kedvezően befolyásolni teherbíró és állóképességüket.

Az egészséges életmód alakításában próbálunk példát mutatni a családoknak, ötleteket adva a szabadidő hasznos eltöltéséhez, lakóhelyünk adta lehetőségek megismeréséhez, kirándulások szervezéséhez.

A mozgás szervezett formái óvodánkban

-Mozgásos tevékenységek: tornaruhában, tornacipőben, a tornaszobában (tornateremben),
vagy kényelmes ruhában, a szabadban, fedett tornapályán

-Szabadjátékba ágyazott mozgásos tevékenységek pl.: lábtorna, „udvarkör” futás, népi gyermekjátékok stb.

Szervezett mozgásos tevékenységek száma:

- Kiscsoportban   heti 1 kötelező foglalkozás
- Középső csoportban   heti 1 kötelező foglalkozás
- Nagycsoportban   heti 2 kötelező foglalkozás

5.6. Külső világ tevékeny megismerése

Környezeti nevelés elvei:

Környezettudatosság elve:

Természeti-emberi tárgyi környezet tevékeny megismerése, spontán és szervezett tapasztalat, ismeretszerzés biztosítása. A természet tiszteletére, szeretetére, védelmére nyitottságra nevelés, pozitív érzelmi viszony alakítása.. Tudatosodjon az energiatakarékos életvitel, a szelektív hulladékgyűjtés és az újrahasznosítás fontossága, keressük ennek megvalósításának lehetőségeit..

Fenntarthatóság elve: Tanuljanak meg környezetükben kulturáltan élni, viselkedni és szemléletüket pozitív irányba változtatni.

Biológiai és társadalmi sokféleség elve:

Ismerjék meg óvodánk és környezetük élővilágát, fáit, bokrait, virágait, madarait, rovarvilágát. Ültessenek haszonnövényeket, virágokat, tanulják meg a növények gondozását, figyeljék meg fejlődésüket. Fogadják el és értsék meg, hogy a felnőttek és a gyerekek is különbözőek egymástól, legyenek toleránsak másokkal.

Harmónia a természeti,- épített - szociális környezettel:

Ismerjék meg a szülőföld, a dunakeszi emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, a szokások családi és tárgyi kultúra értékeit, szeretetét, védelmét.

Helyi értékek átörökítésének elve:

Az óvoda összes dolgozója viselkedésével, tevékenységével, szemléletével példát mutat: a környezet rendben tartására, megóvására, szépítésére, az energiatakarékosságra, a papírtakarékosságra, a madár- és bogárvédelemre, a növénygondozásra. A környezetbarát életmód elfogadásához, a zöld ünnepek körébe bevonjuk a családokat.

Zöld óvoda és Madárbarát óvodai program keretén belül környezettudatos magatartás alakítása kiemelt feladatunk. Elképzeléseink megvalósításához kapcsolatot tartunk a város főkertészeivel, és a környezetvédelmi tanácsnokkal. Nyomon követjük a témával kapcsolatos kiadványokat.

Célunk, hogy óvodásaink:

Ismerjék meg óvodájukat, annak természetes és épített környezetét, élővilágából elsősorban fáit, bokrait, virágait, madarait, rovarvilágát. (fáink nevének feltüntetésével, madár és rovarabló készítésével.)

Ültessenek olyan haszonnövényeket, pl. répát, petrezselymet, hagymát, céklát, kaprot stb., melyet helyi főzőkonyhánkon fel is dolgozhatunk. Tanulják meg a növények gondozását, figyeljék meg fejlődésüket, a terméseket kóstolják meg.

Az udvar tagoltságát, hangulatát, sokszínűségét, a Duna-part, a kiskertes házak közelségét kihasználva. Játsszanak környezeti játékokat, udvarunkon, séták, kirándulás alkalmával.

Ismerjék meg, és alkalmazzák a szelektív hulladékgyűjtést. Az Európai Hulladékcsökkentés Világnap hete kiemelt jelentőségű óvodánkban. Alkalmat teremt a szelektív hulladékgyűjtés és újrahasznosítás népszerűsítésére.

Célunk, feladatunk a természeti ünnepek beépítése a mindennapokba, alkalomszerűen a családok bevonásával.

A zöld ünnepekre való felkészülés ideje alatt, megismertetjük a gyerekeket az alábbiakkal:

Október 4. Állatok Világnapja

Különböző programokkal, változatos tevékenységekkel színesítjük a témakör feldolgozását, akadályverseny, kiállítások szervezése, látogatása, családi barkácsolás megszervezése, gyűjtőmunka, irodalmi és képzőművészeti reprodukciók, képek gyűjtése, stb.

Október 10. Komposztálás napja

Óvodánk udvarának szépítése, gondozása, őszi falevelek gyűjtése, komposztálása szervezett tevékenység során.

November 3. hete Európai Hulladékcsökkentési Hét

Újrahasznosítható anyagokból barkácsoló tevékenység szervezése.

Február 2. Medvenap

Néphagyomány, néphit megismertetése közös játékokkal időjósító rigmusokkal, verssel mesékkel, énekkel.

Március 22. A Víz Világnapja

A víz fontosságára, felhasználására, takarékosagra nevelés. Az állatok napjához hasonló a szervezése.

A mi településünkön kiemelt figyelmet érdemel:

A Duna és környezetének tisztasága-helyszíni megfigyeléssel.

A benne és a partján élő állatok megismerése, védelme.

Április 22. A Föld Napja

Kertrendezés, a környezetünk szépítése a cél.

Egy gyerek, egy palánta” projekt.

Óvoda udvar takarítása, rendezése, kertépítése szülői körrel együttműködve.

Május 4. Tűzoltók világnapja

Tűzoltósági gyermekprogramok szervezése.

Május 10. Madarak és Fák Napja

Az általános ismereteken kívül óvodánkban és tágabb környezetében élő fák, bokrok, virágok, madarak megismerése.

Óvodakertünk lakói album bővítése alkalomszerűen.

A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek birtokába juttatjuk óvodásainkat, mely során felismertetjük a mennyiségi, alak, nagyságbeli és téri viszonyokat. Ezek során alakul ítélőképességük, fejlődik tér-, sík-, és mennyiségszemléletük.

Fontosnak tartjuk óvodai életünkben, hogy minden érzékszervével szerezzon matematikai tapasztalatot komplex módon, érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás, beszéd fejlődése, fejlesztése játékosan a mindennapok során.

Gazdagítjuk logikus gondolkodásukat, problémafelismerő és megoldó képességüket, önállóságukat. Alakítjuk társaikhoz, felnőttekhez, környezetükhöz való alkalmazkodó képességüket. Rávezetjük őket az összefüggések felismerésére.

A szertári matematikai játékgyűjteményünket folyamatosan bővítjük, amelyeken keresztül élményeket és ismereteket szerezhetnek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből.

5.7. Munka jellegű tevékenységek

Az örömmel és szívesen végzett munka jellegű tevékenységeket fontos személyiségfejlesztő eszköznek tekintjük, mely segíti a cselekvő tapasztalatszerzést, ismeretszerzést a természeti és az épített környezetünkről. Továbbá fejleszti az eszközök használatához szükséges készségeket, segíti a munkaszervező képesség kialakulását erősíti a kezdeményező és együttműködési képességet, hozzájárul a gyerekek közötti társas kapcsolatok alakulásához.

Szerepet játszik az akarati tulajdonságok megalapozásában és fejlesztésében (pl. kitartás, felelősség, kötelességérzet, céltudatosság, önértékelés) mások elismerésére nevelésben.

Ennek érdekében:

Az erejükhez mért feladatadással megteremtjük az önálló munkavégzés lehetőségét, az elvégzett munka örömeinek érzését.

Biztosítjuk a rendszerességet és a folyamatosságot, elismerő szavakat.

Óvodánkban gyakorolt munkafajták:

Az önkiszolgálás:

Az első munkaforma, amelyet óvodába lépéstől gyakorolnak. Arra törekszünk, hogy az ide tartozó tevékenységekben fokozatosan teljes önállóságra tegyenek szert.

Tartalma:

- testápolással,
- étkezéssel,
- környezet rendjének megőrzésével,
- saját ruházatuk kezelésével kapcsolatos teendők.

A csoport mindennapi életével kapcsolatos munkák:

- megbízások, kérések teljesítése,
- ajándékkészítés,
- segítség társaiknak.

Közösségi kapcsolatok alakulása, kötelességteljesítés, naposi munka:

Az elvállalt naposi munka a csoport arculatától függően kerül bevezetésre, amikor már:

- rendelkeznek a munkavégzéshez szükséges készségekkel,
- felfogják a közösségért végzett munka lényegét,
- képesek a munkamegosztásra.

A kerti munka:

Kertrendezés, konyhakert, virágoskert gondozása, növényápolás, rend és tisztaság megőrzése.

Természetsarok gondozása

A közös gyűjtögetések, megfigyelések során ösztönözzük a gyerekeket arra, hogy családjuk bevonásával is gazdagítsuk a természetsarokot.

Állatok gondozása

Madár és- bogárbarát óvoda kertünkben célunk, hogy a gyermekek egész évben végezzenek állatvédelmi tevékenységet.

Madárodúk elhelyezése, karbantartása és megfigyelése. A téli madáretetéshez eleséggyűjtés, madárcsemege készítés. Egész évben madáritató biztosítása.

Óvodánkban évek óta gondozunk Benőt az ékszerteknőst.

5.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Óvodánkban a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység.

Az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, sétákon, kirándulásosokon az óvodapedagógusok által kezdeményezett tevékenységi formákban valósul meg.

Az óvodai tanulás elsődleges céljának tekintjük a gyermek képességeinek fejlesztését.

- a rácsodálkozást, az érdeklődést, az aktivitást
- a gyermek cselekvő aktivitását,
- a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalást,
- felfedezés lehetőségének biztosítását,
- kreativitásának erősítését
- sikerélmény elérését.

A tanulás lehetséges formái óvodánkban:

- spontán játékos tapasztalatszerzés,
- játékba integrált tanulás,
- utánzásos minta és modellkövetéses magatartás és viselkedés (szokások alakítása),
- a gyermekek kérdéseire-válaszaira épülő ismeretszerzés,
- óvodapedagógus által irányított megfigyelés tapasztalatszerzés, felfedezés,
- a gyakorlati feladatmegoldás, problémamegoldás.

A tanulás irányítása során törekszünk személyre szabott, pozitív értékeléssel segíteni a gyermekek személyiségének kibontakoztatását, tehetségük felismerését, továbbfejlesztését és a felzárkóztatást.

6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyerekek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a gyerekek többsége az óvodáskor végére, 6-7 éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Azt a szintet, amivel képes megfelelni bizonyos alkalmazkodási követelményeknek, testi -, lelki- és szociális területeken, óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás a szülővel egyeztetve, a fejlettség és az életkor együttes figyelembevételével történik.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek szükségesek

A testileg egészségesen fejlődő gyermek:

- 6 éves kora körül eljut az első alakváltozáshoz,
- teste arányosan fejlett, teherbíró,
- megkezdődik a fogváltása,
- mozgása rendezett, egyensúlyérzéke biztos,
- finommotorikája erőteljesen fejlődik, ceruzafogása helyes,
- emberábrázolása teljes, részletes,
- képes irányítani testi szükségleteit,
- szem- kéz-láb koordinációja pontos,
- kialakult kezessége van.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek:

- nyitott érdeklődéssel készen áll az iskolába lépésre,
- érzékelése, észlelése tovább differenciálódik,
- téri tájékozottsága, testsémája kialakult,
- képes szándékos bevésésre, felidézésre,
- szándékos figyelme megjelenik,
- elemi fogalmi gondolkodása folyamatosan bővül,
- érthetően, folyamatosan beszél, kérdez, minden szófajt használ, meghallgatja, megérti mások beszédét,
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről,
- mennyiségi ismeretei vannak.

A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek:

- Képes együttműködésre, kapcsolatteremtésre felnőttel és gyerektárral, viselkedése nyugodtabbá válik, önfegyelme alakul.
- Alapvető viselkedési szabályok birtokában van, tud szabályokhoz alkalmazkodni.
- Feladattudata kialakulóban van, törekszik az egyre eredményesebb feladatvégzésre.
- Döntési helyzeteket vállal, próbál megoldani.
- Gyakorolja a véleményalkotást.
- Hasznosítja tapasztalatait.
- Képes a csoportmunkára, szerepvállalásra.
- Toleráns, a különbözőségeket elfogadja.
- A térszűrés fejlesztésével informatikai ismeretei alapozása alakulhat.

A gyermekről folyamatos megfigyelési tapasztalatokat gyűjtünk, szükség esetén az Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Nevelési Tanácsadó szakvéleményezését kéri az intézmény, szülő.

7. Az óvodapedagógusoktól elvárt követelmények a Kompetenciák (8/2013.I.30) EMMI rendelet alapján. (Kiegészítése: 2020.)

A pedagóguskompetenciák indikátorlistája

1.Kompetencia: Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás

- 1.1. Pedagógiai tevékenysége biztos szaktudományos tudást tükröz.
- 1.2. Ismeri az intézményében folyó pedagógiai munka tartalmi meghatározására és szervezésére vonatkozóan alkalmazott, a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumokat és az intézménye pedagógiai programjának a saját szakterületére vonatkozó főbb tartalmait.
- 1.3. Ismeri és tudatosan felhasználja szakterülete, tantárgya kapcsolatait más műveltségterületekkel, tantárgyakkal.
- 1.4. Ismeri és tudatosan alkalmazza a szakterülete, tantárgya sajátosságaihoz igazodó megismerési folyamatokat, nevelési, tanítási módszereket, eszközöket
- 1.5. Ismeri a szakterülete, tantárgya szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.
- 1.6. Fogalomhasználata szakszerű, az adott pedagógiai helyzethez igazodó.

2. kompetencia: Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók.

- 2.1. Tervei készítése során figyelembe veszi az intézménye vonatkozásában alkalmazott tantervi, tartalmi és az intézményi belső elvárásokat, valamint az általa nevelt, oktatott egyének és csoportok fejlesztési céljait.
- 2.2. Egységes rendszerbe illesztve tervezi az adott pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, folyamatot, munkaformát, módszereket, eszközöket.
- 2.3. Pedagógiai fejlesztési terveiben kiemelt szerepet kap a gyermekek, tanulók tevékenysége.

- 2.4. Tervező tevékenységében épít a szociális tanulásban rejlő lehetőségekre.
- 2.5. A gyermekek, tanulók optimális fejlődését elősegítő, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz igazodó, differenciált tanítási-tanulási folyamatot tervez.
- 2.6. Terveiben szerepet kap a gyermekek, tanulók motiválása, motivációjuk fejlesztése.
- 2.7. Tervező tevékenysége során a tanulási folyamatba illeszti a foglalkozáson, a tanórán kívüli ismeret- és tapasztalatszerzési lehetőségeket.
- 2.8. Megtervezi a gyermekek, a tanulók és nevelt, oktatott csoportok értékelésének módszereit, eszközeit.
- 2.9. A gyermekek, a tanulók fejlettségére is figyelemmel bevonja őket a nevelés-oktatás és a tanulás-tanítás tervezésébe.

3. kompetencia: A tanulás támogatása

- 3.1. A tanulás támogatása során épít a gyermekek, tanulók egyéni céljaira és szükségleteire, a gyermek- és tanulócsoport sajátosságaira.
- 3.2. Figyelembe veszi a gyermekek, a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát.
- 3.3. Felkelti és fenntartja a gyermekek, a tanulók érdeklődését.
- 3.4. Nyugodt és biztonságos nevelési, tanulási környezetet teremt.
- 3.5. Feltárja és szakszerűen kezeli a tanulási folyamat során tapasztalt megértési nehézségeket.
- 3.6. Ösztönzi a gyermekeket, a tanulókat a hagyományos és az infó-kommunikációs eszközök célszerű, kritikus, etikus használatára a tanulás folyamatában.
- 3.7. Fejleszti a gyermekek, a tanulók tanulási képességeit. 3.8. Az önálló tanuláshoz szakszerű útmutatást és megfelelő tanulási eszközöket biztosít.
- 3.9. A gyermekek, a tanulók hibázásait, tévesztéseit a tanulási folyamat szerves részeinek tekinti, és a megértést elősegítő módon reagál rájuk.
- 3.10. Támogatja a gyermekek, a tanulók önálló gondolkodását, elismeri, és a tanítás-tanulási folyamat részévé teszi kezdeményezéseiket és ötleteiket.

4. kompetencia: A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

4.1. A nevelés-oktatás folyamatában a gyermekek, a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és testi sajátosságaira egyaránt kiemelt figyelmet fordít.

4.2. Tudatosan teremt olyan pedagógiai helyzeteket, amelyek segítik a gyermekek, a tanulók komplex személyiségfejlődését.

4.3. Tiszteletben tartja a gyermekek, a tanulók személyiségét, tudatosan keresi a bennük rejlő értékeket, a gyermekekhez, a tanulókhoz felelősen és elfogadóan viszonyul. Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez A minősítő vizsga és a minősítési eljárás Az emberi erőforrások minisztere által 2013. november 19-én elfogadott általános tájékoztató anyag hatodik, módosított változata. 24

4.4. Megismerteti a gyermekekkel, a tanulókkal az érintett korosztályra a tantervi, tartalmi szabályozókban meghatározott egyetemes emberi, európai és nemzeti értékeket és azok tiszteletére neveli őket.

4.5. Tudatos értékválasztásra és a saját értékrendjük kialakítására ösztönzi a gyermekeket, a tanulókat.

4.6. Tudatosan alkalmazza a gyermekek, a tanulók sokoldalú megismerését szolgáló pedagógiai-pszichológiai módszereket.

4.7. Felismeri a gyermekek, a tanulók személyiségfejlődési – és az esetleg jelentkező tanulási nehézségeit - s képes számukra hatékony segítséget nyújtani, vagy szükség esetén más szakembertől segítséget kérni.

4.8. Felismeri a gyermekekben, a tanulóknál a tehetség ígéretét, és tudatosan segíti annak kibontakozását.

4.9. Az együttnevelés keretei között is módot talál a gyermekek, a tanulók esetében az egyéni fejlődés lehetőségeinek megteremtésére.

5. kompetencia: A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység.

5.1. A pedagógus az általa vezetett, fejlesztett gyermek- és tanulócsoporthoz fejlesztését a közösségfejlesztés folyamatának ismeretére, és a csoportok tagjainak egyéni és csoportos szükségleteire, sajátosságaira alapozza.

5.2. Megteremti az általa irányított nevelési, oktatási folyamat során az együttműködési képességek fejlődéséhez szükséges feltételeket.

5.3. Szakszerűen és eredményesen alkalmazza a konfliktusok megelőzésének és kezelésének módszereit. 5

- 5.4. Ösztönzi a gyermekek, a tanulók közötti véleménycserét, fejleszti kommunikációs képességeiket, fejleszti a tanulóknak az érvelési kultúrát.
- 5.5. A gyermekek, a tanulók nevelése, oktatása során a közösség iránti szerepvállalást erősítő pedagógiai helyzeteket teremt.
- 5.6. Pedagógiai feladatai során figyelembe veszi és értékékként közvetíti a gyermekek, a tanulók és tanulóközösségek eltérő kulturális, társadalmi háttéréből adódó sajátosságokat.
- 5.7. A gyermekeket, tanulókat egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítélet-mentességre neveli.
- 5.8. Pedagógiai tevékenységében a nevelt, oktatott gyermekek, tanulók életkorából következő fejlődés- lélektani jellemzőik ismerete tükröződik.

6. kompetencia: Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

- 6.1. A tantervi tartalmakat a gyermekek, a tanulók egyéni pedagógiai-pszichológiai szükségleteihez is igazodva eredményesen és adaptívan alkalmazza.
- 6.2. Változatos pedagógiai értékelési módszereket alkalmaz, a nevelési-oktatási folyamatban célzottan alkalmazza a diagnosztikus, a fejlesztő és összegző értékelési formákat.
- 6.3. Változatos, a szakterülete, a tantárgya sajátosságainak és az adott nevelési helyzetnek megfelelő ellenőrzési-értékelési módszereket használ.
- 6.4. Pedagógiai céljainak megfelelő ellenőrzési, értékelési eszközöket választ vagy készít.
- 6.5. A gyermekeknek, a tanulóknak személyre szabott értékelést ad.
- 6.6. A gyermeki, a tanulói tevékenység rendszeres ellenőrzésének eredményeit szakszerűen elemzi, értékelésüket rendszeresen felhasználja fejlesztési céljainak, feladatainak kijelölésében.
- 6.7. Az értékelési módszerek alkalmazása során figyelembe veszi azok várható hatását a gyermekek, a tanulók személyiségének fejlődésére.
- 6.8. A gyermekek, a tanulók számára adott visszajelzései rendszeresek, egyértelműek, tárgyilagosak.
- 6.9. Elősegíti a gyermekek, a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlődését.
- 6.10. Az intézményi pedagógiai programmal összhangban alkalmazott pedagógiai ellenőrzési és értékelési rendszert és módszereket, azok szempontjait megismerteti a gyermekekkel, a tanulókkal, a szülőkkel.

7. kompetencia: A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselése és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja

7.1 Segíti a gyermekeket, tanulókat, hogy megértsék a nem fenntartható és fenntartható fejlődés különbségeit.

7.2 Kihasználja saját szakterületén, illetve intézményében a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

7.3 Lehetővé teszi a tanulók számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik.

7.4 Segíti tanulóit, hogy a múlt és a jelen tükrében kreatívan gondolkodjanak a lehetséges jövőről.

8. kompetencia: Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

8.1. A gyermekek, a tanulók nevelése-oktatása érdekében kezdeményezően együttműködik a pedagógustársaival, a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel és szülőkkel.

8.2. A gyermekekkel, a tanulókkal történő együttműködés elveit és formáit az alkalmazott pedagógiai program és az intézményi dokumentumok keretei között a gyermekek, a tanulók személyiségfejlődését figyelembe véve alakítja ki és valósítja meg.

8.3. Tevékenysége során az intézményi pedagógiai programhoz igazodóan és a pedagógiai céljainak megfelelően érthetően és hitelesen kommunikál.

8.4. Igényli a pedagógiai munkájával kapcsolatos rendszeres visszajelzéseket, nyitott azok befogadására.

8.5. Szakmai megbeszéléseken kifejti, képviseli az álláspontját, képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.

9. Kompetencia: Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

9.1. Tisztában van személyiségének sajátosságaival, és alkalmazkodik a szerepelvárásokhoz.

9.2. A pedagógiai feladatok megoldásában együttműködik pedagógustársaival, munkaközösségeivel, a nevelő-oktató munkát segítő munkatársaival, a gyermek, tanuló fejlődését támogató más szakemberekkel.

9.3. Részt vesz szakmai kooperációkban, problémafelvetéseivel, javaslataival kezdeményező szerepet is vállal.

9.4. Pedagógiai munkáját reflektivitás jellemzi.

9.5. Fontos számára szakmai tudásának folyamatos megújítása, a megszerzett tudását a pedagógiai gyakorlatában eredményesen alkalmazza.

8. Gyermekvédelem az óvodánkban

A Magyar Köztársaság az 1991. évi LXIV. Törvénnyel 1991. november 20-án hirdette ki a gyermekek jogáról szóló egyezményt. 1997-ben megszületett a gyermekvédelemről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXL. törvény. Mindezen dokumentumok képezik gyermekvédelmi munkánk törvény alapját.

Napjainkban a gyermekvédelemnek nemcsak a szociális méltányosság megítélésében van fontos szerepe, hanem a gyermekek családon belüli megítélésében is. A gyermekek biztonságra, nyugalomra, megértő szeretetre vágnak otthonukban és az óvodánkban is.

A gyermekvédelmi feladatok megszervezésére és ellátására felkértünk és megbíztunk egy kollégánónket, aki munkatervben rögzíti az éves gyermekvédelmi feladatokat.

Ezen feladatok ellátása valamennyi óvodapedagógus kötelessége.

- A gyermekekkel szemben nem alkalmazunk hátrányos megkülönböztetést származása, nemzeti, etnikai, vallási hovatartozása, hozzátartozója miatt, vagy bármilyen más okból.
- Tiszteletben tartjuk a gyermekek személyiségét, emberi méltóságát és óvjuk minden fizikai, lelki erőszakkal szemben.
- Valljuk, hogy a kisgyermekkor nem a kötelességek, hanem szabadság ideje, melyben a gyerekek joga, hogy egészséges és biztonságos, egyenlő hozzáférést biztosító környezetben nevelődjön.
- Hangsúlyozzuk, hogy az óvoda csak kiegészítője a családi nevelésnek, ezért fontos a család és az óvoda kapcsolattartásának sokoldalúvá tétele.
- A gyermekek fizikai, lelki szükségleteinek biztosítása a gyermekvédelmi törvény szellemében.
- A családi nevelés szakszerű segítése, bizalom elvű kapcsolat kiépítése, az adódó problémák felismerése, okok felderítése, javaslatok adása, szakirodalom ajánlása, kölcsönzése.

- Migráns gyermekek befogadása.
- Különböző allergiák, lázgörcsök ellátása szülővel történő egyeztetés alapján.
- Szülők tájékoztatása mindenről, ami a gyermek személyiségét érinti.
- Fontosnak tartjuk a gyerekről szóló szakmai, egészségügyi információk átadását:
- csoportban,
- helyettesítéskor.
- Amennyiben erőszakot, rossz bánásmódot, elhanyagolást tapasztalunk, intézkedünk:
- Családot látogatunk.
- Környezettanulmányt készítünk.
- Felvesszük a kapcsolatot a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal.
- Konzultálunk a közös munka lehetőségeiről.

Minden nevelési év kezdetén tájékozódunk a gyerekek szociális háttéréről. Figyelünk az évközi változásokra is.

A helyi Önkormányzati Szociális Osztálynak jelezzük a rászoruló szülők igényét a rendszeres, illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra.

A szülőket megbeszéléseinken és a központi faliújságon tájékoztatjuk a gyermekvédelmi felelős személyéről, valamint elérhetőségéről.

Gyermekvédelmi felelősünk figyelemmel kíséri a város gyermekvédelmi eseményeit, tájékoztatja a kollégákat a törvényi változásokról, a szükséges teendőkről.

9. Érvényességi rendelkezések

Iránytű Pedagógiai programunk érvényességi ideje:

2021.09.01-től

A felülvizsgálat és módosítás történet:

- jogszabályi előírás, ill. változás,
- fenntartói határozat,
- eredmények beépítése,
- kevésbé eredményes elképzelések elhagyása,
- nevelőtestület 50 + 1%-os javaslata alapján.

A pedagógiai programunk nyilvánossága:

Megtalálható:

- Minden csoportban
- Vezetői irodában
- Szülői faliújságon
- Óvodánk honlapján
- Fenntartónál

10. Legitimációs záradék

Iránytű pedagógiai programunkat a nevelőtestület egyhangúan elfogadta.

Jóváhagyta:

Dátum: 2021.08.31.

Kissné Rózsavölgyi Andrea
A nevelőtestület képviselőjeként

Dátum:2021.08.31.

Dombóváriné Dr. Kozák Nikolett
Kuratóriumi Elnök
Dunakeszi Óvodásokért Alapítvány

Ph.

Dunakeszi, 2021.08.31.

Tókei Krisztina
Óvodavezető

